

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ความเป็นมา

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2548 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวง สนับสนุนการวิจัย รวบรวมและเก็บรักษาพันธุ์กรรมใหม่ เสริมสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนรักษาคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง การพัฒนาและเสริมสร้างนักวิจัย การให้บริการด้านการให้คำปรึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การแลกเปลี่ยนผลงานวิชาการในระดับนานาชาติและการสนับสนุนงานโครงการหลวง เพื่อเป็นการขยายผลงานโครงการหลวงให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางในการปฏิบัติงานบนพื้นที่สูงที่ห่างไกลและทุรกันดาร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สวพส. ได้มีการกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2551 อนุมัติหลักการให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เป็นผู้บริหารจัดการในการใช้ประโยชน์สวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 โดยการบริหารจัดการโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2552 อนุมัติเรื่องการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปเป็นของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) โดยกรมวิชาการเกษตรได้ส่งมอบพื้นที่และภารกิจบริหารจัดการสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 ให้เป็นของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ต่อมาในวันที่ 10 ธันวาคม 2552 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อจากเดิม “สวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549” ให้ใช้ชื่อใหม่ว่า “อุทยานหลวงราชพฤกษ์” เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2553 โดยสำนักราชเลขาธิการแจ้งชื่อภาษาอังกฤษว่า “Royal Park Rajapruek” และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2551 เห็นชอบให้จัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2554 ในระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน 2554 ถึง 15 กุมภาพันธ์ 2555 รวมระยะเวลา 99 วัน ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมวิชาการเกษตร เป็นเจ้าของโครงการในการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2554 และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เป็นผู้รับผิดชอบในการเตรียมความพร้อม ด้านการปรับปรุงสถานที่ สิ่งก่อสร้าง และการจัดสวน เพื่อรองรับการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2554 และภายหลังจากการจัดงานดังกล่าว สวพส. มีภารกิจในการบริหารจัดการดูแลอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง สวพส. อย่างต่อเนื่อง

สวพส. มีการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่นๆ มีเป้าหมายในการดำเนินงาน คือ

- 1) การเป็นศูนย์กลางการวิจัย พัฒนา และการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนาพื้นที่สูงในการเป็นแหล่งวิจัย รวบรวม แหล่งเรียนรู้และเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัยในการสนับสนุนงานโครงการหลวง และชุมชนบนพื้นที่สูงอื่น และเป็นภาคีเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- 2) ชุมชนเป้าหมายเป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน มีความอยู่ดีมีสุข มีรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต สังคมมีความเข้มแข็งสามัคคี และรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่น รวมทั้งสามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน
- 3) สถาบันเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย มีคุณภาพด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงในการพัฒนางานและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานให้สามารถบรรลุผลและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สวพส. มีความจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รวมทั้งแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ ภายใน สวพส. ให้เป็นไปตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) และพันธกิจของ สวพส. ต่อไป

2. ภาพรวมการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

2.1 วิสัยทัศน์ “ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความอยู่ดีมีสุข ด้วยการพัฒนา สืบสาน รักษา ต่อยอดงานโครงการหลวง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

2.2 พันธกิจ

- 1) ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวง ในการสร้างองค์ความรู้และ นวัตกรรมใหม่เพื่อให้โครงการหลวงเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือและแลกเปลี่ยนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัย พัฒนา และการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนาพื้นที่สูง
- 2) การขยายผลความสำเร็จงานโครงการหลวง โดยการพัฒนาและยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูงที่อยู่ห่างไกล ทุรกันดาร ตามแนวทางโครงการหลวง เพื่อให้ชุมชนมีความอยู่ดีมีสุข มีความเข้มแข็ง และมีความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง เป็นชุมชนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สำหรับชุมชนอื่นๆ ต่อไป
- 3) พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเผยแพร่และเรียนรู้ทางการเกษตร พระราชกรณียกิจ ศาสตร์พระราชา งานโครงการหลวง การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และการให้บริการสังคม
- 4) พัฒนาสถาบันให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย ด้วยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล
- 5) เพื่อบริหารจัดการขององค์กรให้มีประสิทธิภาพสูง และรองรับการเป็นเครือข่ายของสังคมการเรียนรู้บนพื้นที่สูง ตลอดจนปรับโครงสร้างองค์กรและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีสมรรถนะและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุพันธกิจด้วยหลักธรรมาภิบาล

2.3 เป้าหมาย

การดำเนินงานของ สวพส. มุ่ง สืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการหลวง ด้วยการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่สำหรับการสนับสนุนโครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และดำเนินงานขยายผลโครงการหลวงไปพัฒนาพื้นที่สูงต่างๆ ให้ชุมชนอยู่ดีมีสุขอย่างสมดุล และยั่งยืน โดยใช้องค์ความรู้ ผลงานวิจัย และวิธีการปฏิบัติงานแบบโครงการหลวง ซึ่งยึดการพัฒนาแบบองค์รวมบนฐาน ความรู้ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายใต้การบริหารจัดการที่มีสมรรถนะ มาตรฐาน และธรรมาภิบาล ดังนั้น เป้าหมายของการดำเนินงาน คือ

- 1) การเป็นศูนย์กลางการวิจัย พัฒนา และการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนาพื้นที่สูงในการเป็นแหล่งวิจัย รวบรวม แหล่งเรียนรู้ และเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัยในการสนับสนุนงานโครงการหลวง และชุมชนบนพื้นที่สูงอื่น และเป็นภาคีเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา พื้นที่สูงทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- 2) ชุมชนเป้าหมายเป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน มีความอยู่ดีมีสุข มีรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต สังคมมีความ เข้มแข็ง สามัคคี และรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่น รวมทั้งสามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน
- 3) สถาบันเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย มีคุณภาพด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงในการพัฒนางานและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2.4 กลยุทธ์การดำเนินงาน ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้งานโครงการหลวง

กลยุทธ์ที่ 2 การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและบริหารองค์กร

ส่วนที่ 2 ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ

สวพส. ทบทวนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (XYZ) ระหว่างแผนงาน/โครงการภายใต้การดำเนินงานของ สวพส. กับแผน 3 ระดับ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางของการพัฒนาและบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ พบว่า การดำเนินงานของ สวพส. มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 จำนวน 3 ด้าน แผนระดับที่ 2 จำนวน 3 ประเด็น แผนระดับ 3 และแผนภายในองค์กรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 11 แผน รายละเอียดดังนี้

แผนระดับต่าง ๆ	ความเชื่อมโยง
แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2563 – 2570) มียุทธศาสตร์ 6 ด้าน	สวพส. เกี่ยวข้อง 3 ด้าน - การสร้างความสามารถในการแข่งขัน - การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม - การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
แผนระดับที่ 2 มี 3 แผน 1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด 23 ประเด็น	สวพส. เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น - ประเด็นที่ 15 เสริมพลังทางสังคม - ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ - ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
2) ยุทธศาสตร์จัดสรร	สวพส. เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น - ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน - ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม - ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
3) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)	สวพส. เกี่ยวข้อง 3 หมายเหตุ - หมายเหตุที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค - หมายเหตุ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม - หมายเหตุ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

แผนระดับต่าง ๆ	ความเชื่อมโยง	
แผนระดับที่ 3 และแผนภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องมี 12 แผน	ภาพรวม	- แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 8 ปี (พ.ศ. 2563 – 2570) - แผนปฏิบัติราชการของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
	งานวิจัย	- แผนยุทธศาสตร์มูลนิธิโครงการหลวง - แผนปฏิบัติการวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)
	งานพัฒนา	- แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) - แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) - แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
	อุทยานหลวงราชพฤกษ์	- แผนการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) อย่างยั่งยืน ระยะที่ 1 (2566 – 2570)
	การบริหารจัดการ	- แผนกลยุทธ์การพัฒนาคูคลอง ระยะ 8 ปี (พ.ศ.2563-2570) - แผนปฏิบัติการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ส่วนที่ 3 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สวพส. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือและกรอบในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน สวพส. ให้เป็นไปตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ และพันธกิจของ สวพส. โดยในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สวพส. ได้ดำเนินการทบทวนแผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมถึงนโยบายของประเทศ และของโลก เพื่อวิเคราะห์ผลและนำไปปรับปรุงการดำเนินงานสำหรับจัดทำแผนปฏิบัติการของ สวพส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รายละเอียดดังนี้

3.1 การทบทวนแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

การดำเนินงานของสถาบันมุ่ง สืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการหลวง ด้วยการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่สำหรับการสนับสนุนโครงการหลวงและการพัฒนาพื้นที่สูง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และดำเนินงานขยายผลโครงการหลวงไปพัฒนาพื้นที่สูงต่างๆ ให้ชุมชนอยู่ดีมีสุขอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยใช้องค์ความรู้ ผลงานวิจัย และวิธีการปฏิบัติงานแบบโครงการหลวง ซึ่งยึดการพัฒนาแบบองค์รวมบนฐานความรู้ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายใต้การบริหารจัดการที่มีสมรรถนะ มาตรฐาน และธรรมาภิบาล ดังนั้น เป้าหมายของแผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง คือ

- 1) การเป็นศูนย์กลางการวิจัย พัฒนา และการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนาพื้นที่สูง ในการเป็นแหล่งวิจัย รวบรวม แหล่งเรียนรู้และเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัยในการสนับสนุนงานโครงการหลวง และชุมชนบนพื้นที่สูงอื่น และเป็นภาคีเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- 2) ชุมชนเป้าหมายเป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน มีความอยู่ดีมีสุข มีรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคี และรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่น รวมทั้งสามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน
- 3) สถาบันเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย มีคุณภาพด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงในการพัฒนางานและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สถาบันได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานในแต่ละกลยุทธ์ รายละเอียดดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้งานโครงการหลวง

1) ขับเคลื่อนผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จพร้อมนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความมั่นคงด้านอาหารและสร้างรายได้ภายใต้ระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนบนพื้นที่สูง ร้อยละ 87.50 ของจำนวนโครงการวิจัยทั้งหมด ปี 2565 โดยนำผลงานวิจัย จำนวน 26 เรื่อง มีเกษตรกรนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ 2,268 ราย ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงรวม 44 แห่ง ผลการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่หรือชุมชน เพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร เพิ่มทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพด้วยพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ องค์ความรู้ใหม่ เช่น **สายพันธุ์กาแฟอาราบิกาคูณภาพโครงการหลวงที่ทนทานต่อโรคราสนิม** มีคุณภาพด้านรสชาติที่ดี ส่งมอบเมล็ดกาแฟหรือต้นกล้ากาแฟให้เกษตรกรในพื้นที่ สวพส. 30 ราย 4 แห่ง เพื่อเป็นแหล่งกาแฟอาราบิกาคูณภาพเยี่ยมบนพื้นที่สูง **พันธุ์กล้วยงาช้าง** นำส่งเมล็ดพันธุ์ 705.2 กิโลกรัม ให้แก่เกษตรกรปลูกตามแผนการผลิตและการได้รับอนุญาต 186 ไร่ 91 ราย ในพื้นที่ สวพส. 11 แห่ง เพื่อเป็นพืชทางเลือกให้กับเกษตรกรบนพื้นที่สูง **พันธุ์ถั่วแขก พันธุ์ผักกาดหวานอินทรีย์** เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ถั่วแขกอินทรีย์ ผักกาดหวานอินทรีย์ CS1 ปลูก 26 ราย 7 แห่ง ลดต้นทุนซื้อเมล็ดพันธุ์

2) พัฒนานวัตกรรมที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์/ผลิตภัณฑ์ใหม่ จำนวน 56 เรื่อง โดยได้พัฒนา พันธุ์พืชสำหรับพื้นที่สูง 13 พันธุ์ เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตพืชและสัตว์ 21 เรื่อง องค์ความรู้/นวัตกรรมในการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบจากการแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศบนพื้นที่สูง 20 เรื่อง องค์ความรู้ด้านสังคม 4 กระบวนการ 1 นวัตกรรม ทั้งนี้สามารถนำไปขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช/ทรัพย์สินทางปัญญา 12 รายการ รวมทั้งได้พัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้การวิจัยบนพื้นที่สูงเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เผยแพร่ฐานข้อมูลผ่าน Web Application <https://rsdb.hrdi.or.th/> และเพิ่มช่องทางเผยแพร่ผ่าน <https://www.facebook.com/KMHRDI>

3) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย พัฒนา และเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง จำนวน 27 เครือข่าย ได้แก่ 1) ความร่วมด้านการวิจัย จำนวน 2 เครือข่าย ได้แก่ ความร่วมมือทางวิชาการในการวิจัยและพัฒนาด้านกัญชงของประเทศสู่อุตสาหกรรมระหว่าง สวพส. มูลนิธิเพื่อสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : สวพ. และ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) และ ความร่วมมือ ระหว่าง สวพส. และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) 2) พัฒนาเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่สูงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยลงนามความร่วมมือกับอบต. 20 แห่ง แบบบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20 อบต. และ 3) สร้างความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีในการจัดนิทรรศการเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 องค์การ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เครือเจริญโภคภัณฑ์ และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

4) การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเผยแพร่และเรียนรู้ทางการเกษตร พระราชกรณียกิจ งานโครงการหลวง การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม ร่วมกับการเสริมสร้างสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศาสตร์พระราชา พืชสวนและความหลากหลายทางชีวภาพ แก่เกษตรกรและประชาชน 1,171,026 ราย สร้างการเรียนรู้และจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพทั้งเยาวชนและบุคคลทั่วไป 734,539 คน โดยมีสัดส่วนผู้รับการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา งานโครงการหลวง การพัฒนาพื้นที่สูง และความหลากหลายทางชีวภาพ ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ร้อยละ 62.73 โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2565 ร้อยละ 4.81 ให้บริการสังคมและประชาชนด้านการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ และการสร้างรายได้เพื่อความ

ยั่งยืน เพื่อให้อุทยานฯ สามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงได้พัฒนาการหารายได้จากแหล่งรายได้ที่มีศักยภาพ เช่น การให้บริการจัดเลี้ยงประชุมสัมมนาทั้งแบบ indoor และ outdoor โรงแรมราชพฤกษ์เพลส การสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าจากความหลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาสินค้าและบริการจากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ที่ตอบโจทย์แต่ละกลุ่มเป้าหมาย บัณฑิตศึกษาร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร โดยในช่วงไตรมาส 3 สามารถสร้างรายได้ให้แก่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ มูลค่ารวมกว่า 31.80 ล้านบาท นอกจากนี้ยังได้ยกระดับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้อุทยานหลวงราชพฤกษ์มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) ตามที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ได้ตั้งเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutral) และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ในปี 2570 อุทยานฯ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ดังนี้ 1) เพิ่มการใช้พลังงานสะอาด 2) ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) จัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ลดปริมาณการเกิดขยะ เพิ่มปริมาณการใช้ซ้ำและนำกลับมาใช้ใหม่ 4) เพิ่มศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนในมวลชีวภาพ (CO2) ของต้นไม้และพื้นที่สีเขียว 5) อนุรักษ์พันธุกรรมพืชและความหลากหลายทางชีวภาพ 6) มุ่งสู่ธุรกิจท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางสู่แผนปฏิบัติการมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutral) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) รวมทั้งอุทยานหลวงราชพฤกษ์ยังเป็น 1 ใน 91 องค์กร ในการมุ่งสู่การเป็น “องค์กรผู้นำด้านการจัดการก๊าซเรือนกระจก ” ได้รับการรับรองโดย Climate Action Leading Organization โดยมีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับหลักการทางวิทยาศาสตร์และเป้าหมายของความตกลงปารีสและได้รับการรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรและมาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ มาตรฐานสากลที่เทียบเท่า

กลยุทธ์ที่ 2 การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง

1) การยกระดับการพัฒนาของกลุ่มบ้านในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 616 กลุ่มบ้านกลุ่มบ้าน จำนวน 336 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 54.55 ที่มีผลการประเมินระดับการพัฒนาไม่ต่ำกว่าระดับ B

2) ส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีเกษตรกรได้รับการพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีตลาดรองรับ ควบคู่กับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จำนวน 16,996 ราย ก่อให้รายได้เพิ่มเกษตรกรบนพื้นที่สูง 351,627,486 บาท ส่งผลให้ครัวเรือนเป้าหมายมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเส้นความยากจน (120,477 บาทต่อครัวเรือนต่อปี) ร้อยละ 73 รวมทั้งส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้แก่เกษตรกรในกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่ยากจนหรือด้อยโอกาส 1,585 ราย สร้าง

รายได้แก่เกษตรกร 9,027,595 บาท นอกจากนี้ สวพส.ยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน โดยส่งเสริมการผลิตพืชภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย ในพื้นที่ดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประกอบด้วย มาตรฐาน GAP เกษตรอินทรีย์ และ GMP โดยเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 แห่ง มีเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย 2,977 ราย 25,151.702 ไร่ ประกอบด้วย การรับรองแหล่งผลิตมาตรฐานอาหารปลอดภัย (GAP) จำนวน 2,525 ราย พื้นที่ 23,710 ไร่ และการรับรองแหล่งผลิตมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Organic Thailand) จำนวน 452 ราย พื้นที่ 1,441.702 ไร่ สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร 143.25 ล้านบาท

3) เสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชนในการพึ่งตนเองและขับเคลื่อนการพัฒนา โดยการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรให้สามารถบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาดได้ด้วยตนเอง จำนวน 103 แห่ง ครอบคลุมชุมชนเป้าหมาย 238 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 38.64 ของกลุ่มบ้านทั้งหมด 616 กลุ่มบ้าน ทุนดำเนินงาน 34,557,166.52 บาท ประกอบด้วยสหกรณ์ 12 แห่ง กลุ่มเตรียมสหกรณ์ 6 แห่ง วิสาหกิจชุมชน 56 แห่ง และกลุ่มพึ่งตนเอง 29 แห่ง รวมถึงมีการรวมกลุ่มเกษตรกรด้านอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มนอกภาคเกษตร 40 กลุ่ม กลุ่มด้านสังคม 52 กลุ่ม และกลุ่มสิ่งแวดล้อม 27 กลุ่ม สนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนและส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนชุมชนไปใช้ประโยชน์ จำนวน 366 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 59.42 ของ 616 กลุ่มบ้าน โดยมีชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้ 29 ชุมชน อีกทั้งได้พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนบนพื้นที่สูงและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเป็นผู้นำหลักในการร่วมกันวิเคราะห์ วางแผน และขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนนั้นๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายจำนวน 1,014 ราย ใน 213 กลุ่มบ้าน

4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง เพื่อให้มีความอุดมสมบูรณ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยการกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและแผนที่รายละเอียดของเกษตรกร อย่างมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และใช้เทคโนโลยี GIS ในพื้นที่ 400 กลุ่มบ้าน พื้นที่รวม 1,203,426.99 ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ป่า 1,203,427 ไร่ พื้นที่ทำกิน 758,918 ไร่ 35,300 ราย 75,088 แปลง และพื้นที่อยู่อาศัย 24,125 ไร่ และส่งเสริมให้เกษตรกรปรับระบบการเกษตรจากพืชที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ใช้พื้นที่มาก ใช้สารเคมี และมีการเผา เป็นเกษตรที่ประณีตและสร้างมูลค่าสูง 40,253 แปลง นอกจากนี้ได้สนับสนุนชุมชนให้อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้ โดยมีการป้องกันการบุกรุกและดูแลรักษาป่าจำนวน 1,104,038 ไร่ คิดพื้นที่ป่า 2,326 ไร่ การฟื้นฟูความสมบูรณ์ของป่าและป่าชุมชน 11,765 ไร่ ดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธารรอบชุมชน 1,203,426.76 ไร่ การปลูกไม้ผลยืนต้น/ไม้ป่า ในพื้นที่ทำกินของเกษตรกร 22,732 ไร่ และกลุ่มบ้านเป้าหมายที่มีความเข้มแข็งในการจัดการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 273 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 44.32 ของกลุ่มบ้านเป้าหมาย 616 กลุ่มบ้าน

5) ยกระดับการพัฒนาและยกระดับชุมชนต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 101 ชุมชน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำนวน 109 ชุมชนจำนวน 109 ชุมชน ที่มีความเข้มแข็งเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ หรือด้านใดด้านหนึ่ง พร้อมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ระบบงานที่ดี ประกอบด้วย แปลงสาธิต สื่อ วิทยากร และหลักสูตรการเรียนรู้ตามจุดเด่นของชุมชน

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและบริหารองค์กร

1) พัฒนาบุคลากรให้เป็น smart officer และมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการจัดการองค์ความรู้ให้บุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยแผนพัฒนารายบุคคลรายบุคคล (Main IDP) แผนพัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรรายบุคคล (Basic Digital IDP) และแผนพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัลของ สวพส. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยได้บุคลากร สวพส. เข้าทำการประเมินทักษะดิจิทัล และได้พัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัลบุคลากร จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 76 จากจำนวน 203 คน และพัฒนาบุคลากรตามแผนการพัฒนาบุคลากร (IDP) ร้อยละ 100

2) ยกระดับองค์กรสู่สำนักงานดิจิทัลรองรับการบริหารงานและการให้บริการบนพื้นที่สูง โดย (1) การพัฒนาระบบแผนงานโครงการ ติดตามและประเมินผล บริหารงาน เพื่อเตรียมความพร้อมการปรับระบบเข้าสู่ระบบ ERP สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ตามรูปแบบมาตรฐาน (แนวทางของสวทช.) และ (2) พัฒนาระบบ ติดตามแผนผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ขับเคลื่อนการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานร่วมบูรณาการ โดยได้พัฒนาและ ปรับปรุงระบบติดตามแผนผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน เพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลกลางจากจากระบบติดตามฯ ให้สามารถ แสดงผลข้อมูลสำคัญในเชิงแผนที่ได้ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่สูง ที่มีมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล จำนวน 2,465 กลุ่มบ้าน

3) พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการ ตามแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 โดยสวทช. ผ่านเกณฑ์รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA 4.0 ด้วยคะแนน 477.49 คะแนน สวทช. เสนอผลงานเพื่อขอรับรางวัลคุณภาพด้านใน ระดับประเทศและนานาชาติ ประจำปี พ.ศ.2565 ได้แก่ รางวัลเลิศรัฐใน 3 สาขา ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) บริการภาครัฐ และการบริหาร ราชการแบบมีส่วนร่วม โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงาน ป.ย.ป. มีผลงานเสนอขอรับรางวัลเลิศรัฐทั้ง 3 รางวัล รวม 10 ผลงาน รางวัล องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน 1 ผลงาน โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และเตรียมความพร้อมในการเสนอรับการประเมินองค์กรคุณธรรม 1 ผลงาน และ รางวัลสำนักงานสีเขียว Green Office จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.2 นโยบายและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สวทช.

3.2.1 นโยบายคณะกรรมการสถาบัน ปี พ.ศ. 2566

คณะกรรมการสถาบันได้มีนโยบายสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสวทช.เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจและการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2566 ดังนี้

- 1) การวิจัยงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา และการวิจัยเพื่อสนับสนุนศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชนกาภิเศกดำริ
- 2) การพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area based) ส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อม
- 3) มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission)
- 4) การดำเนินงานตามแนวทางโครงการหลวงที่ให้ความสำคัญกับองค์ความรู้จากงานวิจัยแบบองค์รวม

โดยมีนโยบายในการดำเนินงานในแต่ละด้าน ดังนี้

1) สนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้งานโครงการหลวง

- ผลักดันเป็นศูนย์การงานวิจัยและสร้างความร่วมมือในระดับนานาชาติ
- ผลักดันการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา)
- ให้ความสำคัญงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ระบบโลจิสติกส์ ระบบนิเวศ (ecosystem) ความยั่งยืน (sustainability) เป็นต้น
- ผลักดันและขยายผลการใช้สารชีวภัณฑ์ในการทดแทนการใช้สารเคมีให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง
- ผลักดันเรื่องกรอบงบประมาณสำหรับการวิจัยบนพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570) เพื่อผลักดันสู่แผนวิจัยพื้นที่สูงระดับประเทศ และบูรณาการงานและงบประมาณด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ยกย่องการดำเนินงานอุทยานฯ เพื่อเข้าสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์
- ขยายเป้าหมายการดำเนินงานความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) จากพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ไปสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ทั้งทั้งองค์กร และขยายไปยังชุมชนบนพื้นที่สูง

2) การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง

- การพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area based) ส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักการจัดการที่ดินและมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามหลักวิชาการ โดยการจัดทำแผนที่ดินรายแปลงให้ชุมชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
- พิจารณาจัดตั้งสำนักงานสาขาเพิ่มเติม เพื่อเป็นตัวแทนของ สวพส. ในพื้นที่ห่างไกล
- เร่งพัฒนาและควบคุมคุณภาพผลผลิต ความสม่ำเสมอของจำนวนผลผลิตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เชื่อมโยงกับตลาดกับโครงการหลวงให้มากยิ่งขึ้น

3) การพัฒนาและบริหารองค์กร

- การเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อทดแทนตำแหน่งสำคัญ (Succession Planning) และการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation) เพื่อการเติบโตในอนาคต เป็นต้น
- พัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน

3.2.2 สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของ สวพส.

การวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงและการดำเนินงานของสวพส.ในระยะต่อไป ดังนี้

1) ความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การเปลี่ยนแปลงของ โลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและแตกต่างไปจากวิถีการดำเนินชีวิตและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมแบบเดิม อาทิ การใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพ การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ในการกำหนดทิศทาง ธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเฉพาะเจาะจง และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษา หรือแม้กระทั่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับประสิทธิภาพ การให้บริการสาธารณะของภาครัฐ แต่อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อตลาดแรงงาน โดยอาจนำไปสู่การขาดแคลน แรงงานทักษะ และเกิดความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะของแรงงานกับทักษะที่ต้องใช้ในการทำงาน (Skill Mismatch) การใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่และปัญญาประดิษฐ์อาจนำมาซึ่งความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีระหว่างผู้มีศักยภาพและผู้ขาดโอกาส (Digital Divide) ไม่ว่าจะเป็นด้านการเข้าถึงความรู้ แหล่ง เงินทุน หรือสวัสดิการทางสังคม อันจะส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากร ซึ่งเป็นเหตุให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมทวี ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ยังมีแนวโน้มแปรผันตามปริมาณการใช้งาน

2) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัยมาตั้งแต่ปี 2548 และ คาดการณ์ว่าจะกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Complete-aged Society) ภายในปี 2566 เนื่องจาก มีประชากรสูงวัยประมาณร้อยละ 20.1 และกำลังมุ่งหน้าเข้าสู่ “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Superaged Society) ภายในปี 2577 เมื่อมีสัดส่วนของประชากรสูงวัย สูงถึงร้อยละ 28.1 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งส่งผลทำให้จำนวนวัยแรงงานลดลงทำให้อัตราส่วนพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อวัยแรงงานและภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งนำไปสู่การขยายตัวของการเคลื่อนย้ายแรงงานทั้งภายในและระหว่างประเทศ ซึ่งจะทำให้รูปแบบของสังคมไทยปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมในที่สุด เช่นเดียวกับชุมชนบนพื้นที่สูงเกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และคนวัยแรงงานมีแนวโน้มที่จะย้ายถิ่นฐานไปทำงานนอกภาคการเกษตร ทำให้เริ่มเกิดการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร

3) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ กฎเกณฑ์ กติกาและมาตรฐานของโลก

แนวโน้มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างก้าว กระโดดของประเทศในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีบทบาทในการกำหนดระเบียบเศรษฐกิจการเมือง โลกมากขึ้น จนนำมาสู่สถานการณ์ที่อยู่ภายใต้แรงกดดันระหว่างชั่วโมงใหม่ทางตะวันออกกับชั่วโมงเก่าทางตะวันตกดั้งเดิมอย่างสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจก่อให้เกิดการดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างทั้งสองประเทศขึ้นได้ เศรษฐกิจของไทยยังคงขึ้นอยู่กับทิศทางยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกายุคใหม่ การบริหารของโจ ไบเดน ที่มีแนวโน้มจะดำเนินยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ (1) นโยบายระหว่างประเทศที่จะเพิ่ม บทบาทของสหรัฐอเมริกาในเวทีโลก และยังคงท้าทายจีนทั้งในด้านเศรษฐกิจการเมืองและเทคโนโลยี ซึ่งจะ ส่งผลทำให้เงื่อนไขทางการค้าของประเทศไทย (2) นโยบายสิ่งแวดล้อมที่ให้ความสำคัญกับการป้องกัน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกผ่านกลไกความตกลงและการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี จะผลักดันให้ไทยต้องพัฒนากระบวนการผลิตและสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มากยิ่งขึ้น (3) การปกป้องความเป็นส่วนตัวของผู้บริโภค และลดการผูกขาดในอุตสาหกรรมดิจิทัลจะส่งผลต่อเนื่องถึงผู้บริโภคในประเทศไทย และ (4) ระบบการค้าภายใต้ ข้อตกลงพหุภาคีและกลไกสถาบันระหว่างประเทศจะเป็นแนวโน้มที่ทวีความสำคัญมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การผลิตผลผลิตและผลิตภัณฑ์ขั้นสูงที่ต้องปรับตัวให้สามารถแข่งขันได้ โดยมุ่งการผลิตสินค้าที่สอดคล้องและตอบสนองกับความต้องการตลาดซึ่งมีกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลายทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตและสินค้าตามมาตรฐานความปลอดภัยและด้านสิ่งแวดล้อม

4) การเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่

การให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ที่ลึกซึ้งมากขึ้นโดยคำนึงถึงมุมมอง 3 ด้านคือร่างกายจิตใจและจิตวิญญาณแนวโน้มนี้จะทำให้เกิดการพัฒนาด้านวิทยาการทางการแพทย์และสุขภาพต่างๆ ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิต รูปแบบการบริโภคสินค้าที่สร้างความสุขในการบริโภคและเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นมีความสนใจกับรายละเอียดและภาพลักษณ์ของสินค้ามากกว่าประโยชน์ใช้สอยและราคา มีค่านิยมที่สนใจในสินค้าที่เป็นมิตรกับธรรมชาติและสังคม เช่น สินค้าจากท้องถิ่นที่ช่วยกระจายรายได้ให้แก่คนยากจน ซึ่งเพิ่มโอกาสด้านการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อสุขภาพ เช่นการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหลากหลายและพืชสมุนไพรสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นของชุมชน รวมถึงการพัฒนาอุทยานให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงเกษตร และวัฒนธรรมท้องถิ่น และสนับสนุนการให้บริการเพื่อสุขภาพ

5) การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มที่จะเกิดรวดเร็วและรุนแรงขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้เดิม โดยใน พ.ศ. 2550 มีการคาดการณ์ว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกจะเพิ่มขึ้น 1.5 ถึง 5.1 องศาเซลเซียส ภายในปี 2643 เมื่อเทียบกับระดับอุณหภูมิก่อนยุคอุตสาหกรรม (Preindustrial Level) แต่การคาดการณ์เมื่อ พ.ศ. 2561 ระบุว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกอาจเพิ่มขึ้นถึง 1.5 องศาเซลเซียส เร็วขึ้นเป็นภายใน พ.ศ. 2573 – 2595 สภาพภูมิประเทศของไทยซึ่งส่วนใหญ่

เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ประชากรจำนวนมากดำรงชีพด้วยการพึ่งพิงภาคการเกษตร รวมทั้งมีระยะทางของพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวถึง 3,100 กิโลเมตร จึงมีโอกาสดังสูงที่ไทยจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากกว่าหลายประเทศ โดยพบว่า ที่ผ่านมามีพื้นที่ร้อยละ 23 ของประเทศได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในหลากหลายรูปแบบ เช่น น้ำท่วมฉับพลัน และ ภาวะภัยแล้ง เป็นต้น จะส่งผลให้ภัยพิบัติทางน้ำมีความถี่และรุนแรงขึ้น แมลงศัตรูพืช เจริญเติบโตและระบาดมากขึ้น ซึ่งอาจลดทอนทั้งปริมาณและคุณภาพของผลผลิตการเกษตร

6) ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ตามความตกลง ปารีสที่ประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญากรอบการทำงานแห่งสหประชาชาติ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) จำนวน 197 ประเทศ ได้มีมติเห็นชอบร่วมกันที่จะจำกัด การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกไม่ให้เกิน 2 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับระดับก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยการควบคุมให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้นไม่เกิน 2 และ 1.5 องศาเซลเซียสภายในปี พ.ศ. 2572 ได้นั้น จะต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลกลงร้อยละ 25 และ 55 เมื่อเทียบกับปีพ.ศ. 2561 และหากจะ ควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียส ในปีพ.ศ. 2593 พบว่าจำเป็นต้องลดปริมาณ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิของโลกลงเป็นศูนย์

7) การเปลี่ยนแปลงอื่นๆ

- Sustainability “ความยั่งยืน” เนื่องจากผู้คนทั่วโลกมีความตื่นตัวมากขึ้นกับเรื่องภัยพิบัติจากสภาพอากาศที่อาจจะสร้างปัญหาที่ยิ่งใหญ่บานปลายมากกว่าที่คิดให้กับโลกของเรา และเมื่อวันนั้นมาถึงสถานการณ์อาจจะแย่กว่า Covid-19 เสียอีก นักลงทุนและผู้บริโภคจึงต้องการธุรกิจที่เห็นความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของสังคม และเทรนด์การบริโภคในปี 2023 จะถูกขับเคลื่อนโดยผู้บริโภคที่มีความใส่ใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นธุรกิจจึงต้องปรับตัวเพื่อให้เกิดความยั่งยืนกับธุรกิจและโลกของเรา<https://www.thaiprint.org/2023/03/vol140/industrial140-05/>
- The Talent Challenge “ความท้าทายด้านบุคลากร” ไม่นานมานี้ธุรกิจเริ่มตระหนักถึงเทรนด์การลาออกครั้งใหญ่ (The Great Resignation) และการลาออกอย่างเงียบๆ (Quiet Quitting) เนื่องจากพนักงานรุ่นใหม่เริ่มคิดทบทวนประเมินผลตอบแทนและสิ่งที่ได้รับจากการงาน เทียบกับความต้องการในชีวิตอย่างจริงจัง ส่งผลให้เกิดแรงกดดันกับผู้นำที่ต้องสร้างความน่าดึงดูดในการเข้าร่วมทำงาน อาทิ ความยืดหยุ่นของการทำงานแบบผสมผสาน ให้ความยืดหยุ่นในแง่เวลา สถานที่ ภาพแวดล้อมการทำงาน และวัฒนธรรมบริษัทที่ดี ให้โอกาสในการเติบโตและเรียนรู้ มีความหลากหลายในองค์กร และเป็นองค์กรที่ใช้แนวคิดเน้นคุณค่า (Value-Oriented) หากองค์กรใดไม่สามารถตอบโจทย์เหล่านี้ได้ ในปี 2023 อาจจะต้องประสบปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพ นอกจากนี้บางงานจะถูกแทนที่ด้วยเครื่องจักรและระบบอัตโนมัติมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งแปลว่าทักษะที่บริษัทต่างๆ ต้องการก็

เปลี่ยนไปเช่นกัน การพัฒนาทักษะใหม่ (Re-skilling) และการยกระดับทักษะ (Up-skilling) ตลอดจนการสรรหาบุคลากรใหม่ที่มีทักษะจำเป็นสำหรับอนาคตจึงกลายเป็นเรื่องสำคัญมากขึ้น

- สถานการณ์ COVID-19 คลี่คลาย และนานาชาติรวมถึงไทยเริ่มปลดล็อกมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศตามนโยบายรัฐบาล ทำให้เป้าหมายที่ไทยจะกลับมามีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและระดับก่อน COVID-19 ที่ราว 40 ล้านคน และมีรายได้เข้าประเทศกว่า 1.9 ล้านล้านบาท (ร้อยละ 11 ต่อ GDP) เริ่มมีความชัดเจนขึ้น สะท้อนจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดือนมี.ค. 66 ที่ 7.1 หมื่นคนต่อวัน และจำนวน seat capacity ของเที่ยวบินนานาชาติเข้าไทย และการจองห้องพักโรงแรมที่มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง ขณะเดียวกันยังประเมินว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะอยู่ที่ 28 ล้านคน ในปี 66 และ 35 ล้านคน ในปี 67 เพิ่มขึ้นจากที่ประเมินไว้ จากการเปิดประเทศของจีนที่เร็วกว่าคาด และความเร็วในการฟื้นตัว (speed of recovery) ของนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยรวม โดยคาดว่าจะความต้องการท่องเที่ยวของโลกที่เพิ่มขึ้น จะสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าไทยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และเข้าสู่ระดับก่อน COVID-19 ได้ในปี 68 (เศรษฐกิจไทยไตรมาส 1/66 ปรับดีขึ้น จากแรงหนุนภาคการท่องเที่ยวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง (thaigov.go.th)

3.3 แผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

3.3.1 เป้าหมายที่สำคัญของแผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีดังนี้

- 1) มุ่งวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ตามแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567–2570) และขับเคลื่อนนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในแก้ไขปัญหาของชุมชนบนพื้นที่สูง
- 2) สนับสนุนศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวง ชนกาธิเบศรดำริ เป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศ สร้างเครือข่ายการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ และบูรณาการงานและงบประมาณด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) สนับสนุนโครงการหลวง “การจัดตั้งสถาบันการเรียนรู้การพัฒนาทางเลือกอย่างยั่งยืน”
- 4) ขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง และบริหารจัดการการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างบูรณาการทุกภาคส่วน
- 5) กระจ่ายการพัฒนาให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายและพื้นที่ที่มีปัญหาวิกฤติ เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ แก้ไขปัญหาความยากจน
- 6) ยกระดับการดำเนินงานอุทยานฯ เพื่อเข้าสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ โดยขยายไปทั่วทั้งองค์กร และไปยังชุมชนบนพื้นที่สูง
- 7) พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เข้าสู่การรับรองมาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากล
- 8) พัฒนาคุณภาพบริหารจัดการองค์กรให้มีสมรรถนะสูงและยั่งยืน และปรับปรุงขั้นตอน/กระบวนการทำงานเพื่อก้าวสู่ “องค์กรเข้าสู่ดิจิทัล” ที่เหมาะสมกับองค์กร

- 9) ยกระดับทักษะดิจิทัลและทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต รวมทั้งเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อทดแทนตำแหน่งสำคัญ (Succession Planning) และการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation) เพื่อการเติบโตในอนาคตและสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สวพส. ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน จากการทบทวนแผนและผลการดำเนินงาน รวมถึงวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ มีจุดเน้นในการดำเนินงาน ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้ฐานโครงการหลวง ประกอบด้วย

1) **การวิจัย** เน้นการบูรณาการงานร่วมกับโครงการหลวงและหน่วยงานเครือข่าย เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเกิดความคุ้มค่าสูงสุด ปรับเปลี่ยนประเด็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาและรองรับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนบนพื้นที่สูง ยุกระดับอาชีพภาคการเกษตรด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีสมัยใหม่ ภายใต้การผลิตที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง ได้แก่ การวิจัยและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจของพื้นที่สูงในระบบ Smart farming การพัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจใหม่ การยกระดับพืชท้องถิ่นของพื้นที่สูงให้เป็นพืชเศรษฐกิจสร้างรายได้ รวมถึงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าจากความหลากหลายทางชีวภาพ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง การวิจัยเพื่อใช้ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดการสูญเสียตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG ตลอดจนงานการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับภูมิสังคมบนพื้นที่สูง การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรทุกเพศทุกวัยทั้งรายเดี่ยวและกลุ่ม เพื่อให้ได้รับโอกาสและมีความเสมอภาคในการเรียนรู้และการสร้างอาชีพที่มั่นคง และการทดสอบ สาธิต/ถ่ายทอดองค์ความรู้และผลการวิจัย ผ่าน E-network

2) **งานพัฒนาเพื่อสนับสนุนโครงการหลวงเป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน** มีจุดเน้นการดำเนินงาน คือ สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวง และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการเรียนรู้ การวิจัย และการพัฒนาพื้นที่สูงในระดับชาติและนานาชาติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่องค์ความรู้และผลสำเร็จของโครงการหลวงในการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

3) **การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์** เน้นการพัฒนาให้อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต ที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างองค์ความรู้นอกห้องเรียน และเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้กับโครงการหลวง และพัฒนาองค์กรเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) อย่างยั่งยืน โดยมีจุดเน้นการดำเนินงาน ดังนี้

- พัฒนาองค์กรเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) อย่างยั่งยืน
- ส่งเสริมการเรียนรู้ฐานโครงการหลวงและการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนให้เป็นที่ยอมรับ
- อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่มีมาตรฐานในระดับสากล
- พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิตที่มีมาตรฐานการให้บริการ ภูมิทัศน์มีความโดดเด่น สวยงาม ปลอดภัย มีความสะดวกในการเข้ารับบริการ
- บริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 2 การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง

เน้นการกระจายการพัฒนาให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายและพื้นที่ที่มีปัญหาวิกฤติ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ แก้ไขปัญหาความยากจน เน้นการบริหารจัดการการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างบูรณาการทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูงให้มีประสิทธิภาพ มุ่งสร้างอาชีพภาคการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีคุณภาพตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย และสร้างอาชีพนอกภาคการเกษตรโดยใช้ภูมิปัญญาเฉพาะถิ่น เช่น งานหัตถกรรม เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรเกิดรายได้ รวมถึงการจัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงในระดับหมู่บ้านและข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการวางแผนโครงสร้างพื้นฐาน และการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีประเด็นการพัฒนาสำคัญดังนี้

- ส่งเสริมการเรียนรู้และสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้เป็นแหล่งเรียนรู้บนพื้นที่สูง
- ขับเคลื่อนการพัฒนาและการกระจายการพัฒนาให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย 3 กลุ่มพื้นที่ โดยยกระดับการพัฒนาพื้นที่ในกลุ่ม 1 ผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเกษตรกรผู้นำเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนา
- เร่งการกระจายการพัฒนาในพื้นที่กลุ่ม 2 และกลุ่ม 3 รวมถึงการจัดทำแผนที่และระบบความเชื่อมโยงการทำงานในเชิงพื้นที่ เพื่อบริการการดำเนินงานพัฒนา
- การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ พืช สัตว์ และเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนบนพื้นที่สูงแบบพุ่งเป้า (TPMap) (กลุ่มผู้ด้อยโอกาส/กลุ่มผู้สูงอายุ)
- ยกระดับการผลิตสู่ระบบเกษตรเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประณีต แม่นยำ และมูลค่าสูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามแนวทาง BCG model
- ยกระดับการพัฒนาแบบบูรณาการและพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายเป็นชุมชนตัวอย่างและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สร้างกลไกความร่วมมือและการระดมทุนจากทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่สำคัญบนพื้นที่สูง
- พัฒนาระบบระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ให้ผู้รับบริการและเกษตรกรเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ได้อย่างเท่าเทียม ง่ายและรวดเร็ว และรองรับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในอนาคต

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและบริหารองค์กร ประกอบด้วย

มีจุดเน้นการดำเนินงาน คือ เน้นการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการองค์กรให้มีสมรรถนะสูง มีธรรมาภิบาล ส่งเสริมความรู้และทักษะของบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มีระบบการบริหารจัดการข้อมูล ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีจุดเน้นการดำเนินงานในแต่ละด้านดังนี้

1) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

- พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีความคล่องตัว และขีดความสามารถสูง รองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง
- เพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนภารกิจสำคัญด้านการวิจัย พัฒนา และอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ควบคู่กับการมอบหมายงานตามแผน IDP
- เร่งรัดการยกระดับงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในการเตรียมความพร้อมในการวางแผนสืบทอดตำแหน่งงานสำคัญและการหมุนเวียนงาน เพื่อเอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติงานและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในองค์กร

2) ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงาน เพื่อยกระดับการพัฒนาองค์กรสู่สำนักงานดิจิทัล สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง และจัดทำข้อมูลเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงที่ใช้ประโยชน์ได้จริง เข้าถึงง่าย และครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้

- การพัฒนาและปรับปรุง สวพส. สำนักงานดิจิทัล โดยการนำระบบ ERP ในรูปแบบมาตรฐานมาปรับใช้ในด้านงบประมาณ (Budget), การจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement), และ การเงินการคลัง (Finance) รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศให้เข้าสู่มาตรฐานสากล (ISO 27001)
- การบริหารจัดการข้อมูลให้มีความถูกต้อง ขับเคลื่อนสู่การนำไปใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาข้อมูลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูล และมาตรฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางข้อมูลพื้นที่สูง และการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่นๆ
- ยกระดับการเรียนรู้ ผ่านช่องทางต่างๆ และการปรับปรุงข้อมูลองค์ความรู้ โดยมีช่องทางการเรียนรู้หลัก คือ เว็บไซต์ H-KM, Line OA ของดีพื้นที่สูง และ ช่องทางเชื่อมโยงกับหน่วยงาน MOU ทางเว็บ HIP

3) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร

- พัฒนางค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีคุณภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 และยกระดับการบริหารจัดการและการบริการขององค์กรในรูปแบบดิจิทัล มีความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพ
- ขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และการจัดหางบประมาณเชิงรุก รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณและบริหารเงินสะสม
- สร้างเครือข่ายและบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง
- ขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ ประเมินความคุ้มค่า และติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของ สวพส. และขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

3.4 เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลลัพธ์ ของแผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผลลัพธ์
กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้ฐานโครงการหลวง			
๑) สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนงานโครงการหลวง และยกระดับการพัฒนาพื้นที่สูงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน เพื่อให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความอยู่ดีมีสุข ๒) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือศักยภาพนักวิจัยและระบบนิเวศวิจัยเพื่อเป็นศูนย์กลางของเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาบนพื้นที่สูง ๓) อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต มาตรฐานทันสมัยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้กับโครงการหลวง โดยเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ	๑) แผนปฏิบัติการ สวพส. ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ๑) องค์ความรู้และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่สูง ร้อยละ ๖๕ ๒) ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์/ผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ตรงตามเป้าหมายของโครงการหลวง หรือขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช/จดทรัพย์สินทางปัญญา ไม่น้อยกว่า ๑๐ รายการ/ปี ๓) มีฐานข้อมูลองค์ความรู้การวิจัยและพัฒนา ศาสตร์พระราช และความหลากหลายทางชีวภาพ ที่มีมาตรฐานและเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่าย ๔) เครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย พัฒนา และเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง ไม่น้อยกว่า ๑๐ เครือข่าย ๕) สัดส่วนผู้รับการเรียนรู้ศาสตร์พระราช งานโครงการหลวง การพัฒนาพื้นที่สูง และความหลากหลายทางชีวภาพ ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๖) ชุมชนและผู้เรียนรู้เข้าถึงองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวงผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ๘๑๔,๐๐๐ ราย ๗) อุทยานฯ สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างน้อย ๔๖๕ tCO₂e ๒) สำนักงบประมาณ ๑) จำนวนผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้โครงการหลวง โครงการพระราชดำริ และการให้บริการทางสังคม ๗๙๐,๐๐๐ ราย ๒) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือด้านการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ๕ เครือข่าย ๓) จำนวนรางวัลหรือมาตรฐานด้านการจัดการท่องเที่ยวและบริการ การบริหารจัดการองค์กร ๒ รางวัล/มาตรฐาน	■ การวิจัย ๑) การวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง (๑) โครงการวิจัยเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าของกาแฟอาราบิกาคคุณภาพภายใต้ระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงและ BCG โมเดล (๒) โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกองุ่นคุณภาพภายใต้ระบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง (๓) โครงการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดของอะโวคาโดบนพื้นที่สูง (๔) โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการปลูกเมลอนและพริกหวานบนพื้นที่สูงด้วยเกษตรแม่นยำ (๕) โครงการวิจัยและพัฒนาการจัดการธาตุอาหารแบบแม่นยำสำหรับพืชผักเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง (๖) โครงการวิจัยการจัดการการเลี้ยงไก่ในพืชเศรษฐกิจเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศบนพื้นที่สูง (๗) โครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพต้นแบบชีวภัณฑ์และฟิโรโมนระดับห้องปฏิบัติการให้เข้าสู่มาตรฐานการผลิตระบบโรงงานอุตสาหกรรม (๘) โครงการวิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตในไก่ไข่และสุกร โดยใช้วัตถุดิบเศษเหลือทางการเกษตรเป็นส่วนประกอบในสูตรอาหาร (๙) โครงการศึกษาการบริหารจัดการผลิตผลเกษตรหลังกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สูง (๑๐) โครงการศึกษาวิจัยพันธุ์ข้าวท้องถิ่นและรูปแบบการปลูกข้าวไร่เพื่อเพิ่มผลผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง (๑๑) โครงการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกถั่วลิสงท้องถิ่นและพืชตระกูลถั่วบนพื้นที่สูง (๑๒) โครงการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์พืชผักในระบบอินทรีย์บนพื้นที่สูง ๒) การวิจัยเพื่ออนุรักษ์ พันธุ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง (๑) โครงการศึกษาและประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติที่ดีของโครงการหลวงด้านการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปัญหาการเผาในพื้นที่จังหวัดน่าน (๒) โครงการศึกษาแนวทางยกระดับชุมชนโครงการหลวงคาร์บอนต่ำสู่เป้าหมาย	๑) ผลงานวิจัยช่วยแก้ปัญหาความยากจนบนพื้นที่สูง ในเชิงเศรษฐกิจ ๒) ผลงานวิจัยช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง ๓) Community well-being ภูมิคุ้มกันรองรับการเปลี่ยนแปลงของชุมชน ๔) ชีตความสามารถและมาตรฐานด้านการวิจัยบนพื้นที่สูงเพิ่มขึ้น ๕) สวพส. เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาบนพื้นที่สูง ๖) มีแหล่งเรียนรู้ด้านโครงการตามแนวพระราชดำริ และการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ที่เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ ๗) อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเป็นพื้นที่ต้นแบบการจัดการสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ ๐ เป็น ศูนย์ (Net Zero Emission) อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผลลัพธ์
	๓) สำนักงาน ก.พ.ร. ๑) ร้อยละของจำนวนงานวิจัยและ/หรือทรัพย์สินทางปัญญาที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๓๖.๓๗ ๒) รายการยื่นจดทรัพย์สินทางปัญญา ๑๐ รายการและรายการยื่นขอรับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย (GAP/เกษตรอินทรีย์) ยื่น Ips ๑๐ รายการ + ยื่น GAP ๔๕ รายการ	Carbon Neutrality และ BCG Model (๓) โครงการศึกษาการเพิ่มมูลค่าจากเศษเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อเป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการปลูกพืชบนพื้นที่สูงที่สอดคล้องกับ BCG Model (๔) โครงการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการปรับระบบเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาสารเคมีและโลหะหนักบนพื้นที่สูง (๕) โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตพืชท้องถิ่นที่มีศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่แบบครบวงจรภายใต้ BCG Model (๖) โครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มพืชท้องถิ่นบนพื้นที่สูง (๗) โครงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและแนวทางการใช้ประโยชน์ของพืชท้องถิ่นที่มีคุณค่าและมีอัตลักษณ์บนพื้นที่สูง : ชาอัสสัมและดินฮังตอย ๓) การวิจัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูง และงานวิจัยเชิงนโยบาย (๑) โครงการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ของเกษตรกรบนพื้นที่สูงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (๒) โครงการวิจัยและพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัลของกลุ่มสตรีชาติพันธุ์ในชุมชนโครงการหลวง (๓) โครงการศึกษาผลกระทบของสังคมผู้สูงอายุต่อผลิตภาพของครัวเรือนเกษตรกรบนพื้นที่สูง (๔) โครงการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาพื้นที่สูงร่วมกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔) การพัฒนานักวิจัยและการบริหารงานวิจัย (๑) การศึกษากระบวนการขับเคลื่อนงานวิจัยไปใช้ประโยชน์บนพื้นที่สูง ๕) แผนงานเสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการแผนงานและโครงการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ■ การพัฒนาเพื่อสนับสนุนโครงการหลวง ๑) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพโดยระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทางเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) แก้ไขปัญหาความยากในพื้นที่ห่างไกล (๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการปลูกไม้ดอก (๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการปลูกไม้ผล (๓) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการปลูกพืชอินทรีย์ (๔) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการปลูกพืชผักและสมุนไพร (๕) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการปลูกชาและกาแฟอาราบิก้า (๖) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการเลี้ยงสัตว์และประมง	

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผลลัพธ์
		(๗) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการผลิตพืชไร่ (๘) โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบตรวจรับรองคุณภาพ ๒) โครงการยกระดับการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูงให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ๓) โครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนบนพื้นที่สูง ๔) โครงการฟื้นฟู เพื่ออนุรักษ์ และต่อยอดภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมของชนเผ่าเพื่อความยั่งยืน ๕) โครงการรณรงค์เพื่อลดใช้สารเคมีบนพื้นที่สูงและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม ๖) โครงการสนับสนุนการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อใช้สอยในครัวเรือนและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๗) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการบนพื้นที่โครงการหลวง ๘) โครงการยกระดับศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้เป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงที่มีมาตรฐาน ๙) โครงการสนับสนุนงานโครงการหลวงให้เป็นสถาบันการเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนในระดับนานาชาติ ■ การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาบนพื้นที่สูง และการให้บริการสังคม ๑) การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต รองรับการเรียนรู้วิถีใหม่ และเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๒) การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เข้าสู่มาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากล ๓) การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน และลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ๔) การพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ ๕) การบริหารจัดการองค์กรเพื่อความยั่งยืน ■ การพัฒนาเครือข่ายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การวิจัยและการพัฒนากับนานาชาติ ๑) การขับเคลื่อนการดำเนินงานเผยแพร่แนวทางการพัฒนาของโครงการหลวง (Royal Project Model) ผ่านโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงกับต่างประเทศ ๒) การเสริมสร้างศักยภาพด้านการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงและสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุลกับต่างประเทศ ๓) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในระดับนานาชาติ	

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผลลัพธ์
		๔) การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับต่างประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์การ	
กลยุทธ์ที่ ๒ การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง			
๑) ยกระดับการพัฒนาของกลุ่มบ้านในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อให้มีความเข้มแข็งและอยู่ดีมีสุข และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ๒) พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้ที่เหมาะสมกับภูมิสังคมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓) กลุ่มบ้านเป้าหมายในพื้นที่พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ	๑. แผนปฏิบัติการ สวพส. ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ๑) ชุมชนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ๑๐๕ ชุมชน ๒) มีครัวเรือนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพในระบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๒๒,๐๐๐ ครัวเรือน ๓) พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการโลจิสติกส์และการตลาดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ๒๕ แห่ง ๔) กลุ่มบ้านเป้าหมายที่มีความเข้มแข็งในการจัดการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ร้อยละ ๖๒ ๕) เพิ่มพื้นที่สีเขียวแก่ชุมชนบนพื้นที่สูง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๒๔,๖๔๐ ไร่ ๒. สำนักงบประมาณ ๑) จำนวนกลุ่มบ้านที่ได้รับการดำเนินงานเพื่อยกระดับการพัฒนา ๕๗๐ กลุ่มบ้าน ๒) จำนวนผู้เรียนรู้และเข้าถึงองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวงผ่านกระบวนการภายใต้วิถีปกติ ๘๗๓,๐๐๐ ราย ๓) กลุ่มบ้านในพื้นที่พัฒนาแบบโครงการหลวงอย่างสมบูรณ์ที่ประชาชนเป้าหมายส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่าเส้นความยากจน ร้อยละ ๗๑ ๔) เกษตรกรที่ยกระดับการผลิตและได้รับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัยและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ๒,๗๐๐ ราย ๕) รายได้เพิ่มของเกษตรกรจากสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ๔๕ ล้านบาท ๖) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพบน	๖) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง (๔๔ แห่ง) ๗) โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาแก้ไขปัญหาในพื้นที่เฉพาะและการกระจายการพัฒนาให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย (๑) โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน (๒) โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวง (๓) โครงการพัฒนาแก้ไขปัญหาในพื้นที่เฉพาะร่วมกับภาคีเครือข่าย ๘) โครงการจัดทำระบบการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในพื้นที่เครือข่ายการเรียนรู้ ๙) โครงการเพิ่มศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง ๑๐) โครงการพัฒนาชุมชนต้นแบบในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ๑๑)โครงการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุบนพื้นที่สูง ๑๒)โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการตลาดและสถาบันเกษตรกร (๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการตลาดและสถาบันเกษตรกร (๒) การศึกษาระบบตลาดและโลจิสติกส์ของผลิตผลและสินค้าบนพื้นที่สูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย (๓) โครงการพัฒนาลาดสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco product) เพื่อสร้างโอกาสในการแข่งขันของสินค้าบนพื้นที่สูง ๑๓)โครงการพัฒนาระบบการจัดการผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ๑๔)โครงการพัฒนาด้านแบบแหล่งเรียนรู้บนพื้นที่สูง ๑๕)โครงการแก้ไขปัญหาและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยองค์ความรู้และกระบวนการมีส่วนร่วม (๑) การสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปรับปรุงบำรุงดิน (๒) การสนับสนุนและรณรงค์การปลูกหญ้าแฝก (๓) การจัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนที่ดินรายแปลงของเกษตรกร และแผนอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ๑๖)โครงการพัฒนาด้านการเรียนรู้ การสร้างเครือข่าย และการเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการพัฒนาพื้นที่สูงทั้งในและต่างประเทศ (๑) การจัดการองค์ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานบนพื้นที่สูง (๒) การบูรณาการและเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้บนพื้นที่สูง	๑) เกษตรกรมีรายได้พอเพียง มีความมั่นคงด้านอาชีพ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและคุ้มค่า ด้วยระบบการเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรปลอดภัย และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาและความหลากหลายทางชีวภาพ ๒) กลุ่มบ้านเป้าหมายเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ๓) ชุมชนเข้มแข็ง มีผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนา และการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและประเพณี ๔) กลุ่มบ้านเป้าหมายสามารถที่บริหารจัดการด้านการตลาดได้ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย และมีโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ รองรับการจัดการผลิตผลและสินค้า ๕) กลุ่มบ้านเป้าหมายมีความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ที่กำหนด ๖) มีกลไกความร่วมมือและการระดมทุนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาคีเครือข่าย ๗) ปัญหาสำคัญด้านทรัพยากร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผลลัพธ์
	ฐานความรู้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง ๑๔,๕๐๐ ราย ๗) พัฒนาและยกระดับสถาบันเกษตรกรด้านการผลิตและตลาด ๙๘ กลุ่ม ๘) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง ๘๓,๐๐๐ ราย ๙) จำนวนผู้นำชุมชนและผู้นำเกษตรกรที่เข้มแข็ง ๘๒๐ ราย ๑๐) ร้อยละกลุ่มบ้านที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๕๖ ๑๑) ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีความเข้มแข็งสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ร้อยละ ๕๕ ๑๒) ร้อยละของกลุ่มบ้านเป้าหมายที่มีการจัดการที่ดินได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ ๕๐ ๑๓) ร้อยละของเกษตรกรบนพื้นที่สูงในพื้นที่เป้าหมายที่มีความยากจนได้รับการพัฒนา ร้อยละ ๒๕ ๑๔) ร้อยละของรายได้จากการส่งเสริมอาชีพบนพื้นที่สูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๒ ๓. สำนักงาน ก.พ.ร. ๑) รายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๓๘๓ ล้านบาท ๒) ชุมชนบนพื้นที่สูงที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักและแนวทางโครงการหลวง (RPF Model) ๓๖๗ กลุ่มบ้าน ๓) รายได้เงินสวัสดิการทางเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น (๘๐,๓๙๗.๐๘ บาท/ครัวเรือน/ปี) (* Joint KPI กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ๔) มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการดำเนินงานของ สวพส. ๔๖๘.๙๔ ล้านบาท		ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้รับแก้ไขปัญหาด้วยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผลลัพธ์
กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาและบริหารองค์กร			
๑. บุคลากรมีความรู้ ทักษะที่หลากหลายมิติ และปรับใช้ระบบดิจิทัล และการบูรณาการทำงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ๒. งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมขั้นสูงของสถาบัน ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพตลอดจนการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง และเป็นศูนย์กลางข้อมูลและสารสนเทศบนพื้นที่สูง ๓. ยกระดับสมรรถนะองค์กรตามมาตรฐานการบริหารจัดการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	๑. <u>แผนปฏิบัติการ สวพส. ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)</u> ๑) บุคลากรของ สวพส. ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะที่หลากหลายสอดคล้องกับแผนพัฒนาบุคลากรระยะ ๘ ปี ร้อยละ ๖๐ ๒) การพัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สวพส. ร้อยละ ๖ สวพส. ที่ยกระดับสู่ดิจิทัล ๒ ระบบ ๓) ข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่สูงที่มีมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล ๒,๕๐๐ กลุ่มบ้าน ๔) องค์กรผ่านเกณฑ์คุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) ≥ ๓๗๐ คะแนน ๕) ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย ร้อยละ ๗๒ ๖) สวพส. มีแผน (Succession Planning) และการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation) ๒. <u>สำนักงานประมาณ</u> ๑) องค์กรผ่านเกณฑ์คุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) ๔๓๕ คะแนน ๒) ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานแผนปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ ร้อยละ ๙๒ ๓) ร้อยละของบุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะเป็นบุคลากรสมรรถนะสูงพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ร้อยละ ๕๘ ๔) บุคลากรด้านดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อยกระดับงานด้านดิจิทัลของหน่วยงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลดิจิทัล ร้อยละ ๗๕ ๕) บุคลากรที่เข้าอบรมต้องผ่านการอบรมตามเป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ ๖) ระดับความสำเร็จของบุคลากรด้านดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ใน	๑) โครงการพัฒนาบุคลากร ๒) การขับเคลื่อน นโยบายสำคัญ เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง (๑) โครงการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์กร (๒) โครงการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (๓) โครงการขับเคลื่อนรูปแบบการดำเนินงาน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สู่การปฏิบัติ (๔) โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการสำคัญสู่การปฏิบัติ (๕) <u>โครงการการประเมินผลสัมฤทธิ์ในเชิงความคุ้มค่าการดำเนินการกิจของ สวพส.</u> (๖) โครงการสื่อสารประชาสัมพันธ์ภารกิจและผลงานของ สวพส. (๗) โครงการสำนักงานสีเขียว (Green Office) เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐและการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs ๓) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานบนพื้นที่สูง (๑) โครงการจัดการฐานข้อมูลบนพื้นที่สูงสู่มาตรฐานเพื่อรองรับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเครือข่ายข้อมูลบนพื้นที่สูง (๒) โครงการพัฒนาชุมชนต้นแบบการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการบนพื้นที่สูง (๓) โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้พื้นที่สูงด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีดิจิทัล (๔) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มศักยภาพการตัดสินใจเชิงนโยบาย (๕) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบติดตามแผนผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (๖) โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านไซเบอร์เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานในองค์กร (๗) <u>โครงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และบริหารจัดการองค์กรสู่องค์กรดิจิทัล</u> (๘) โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งก่อสร้างภายในสถาบัน MASTER PLAN เพื่อรองรับการเติบโตและต่อยอดสู่ฐานของสถาบันในอนาคต ๔) โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล	๑) องค์กรมีขีดสมรรถนะสูง มีคุณภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐ และเข้าสู่มาตรฐานระดับนานาชาติ ๒) สวพส. มีความมั่นคงและมีความต่อเนื่องด้านบุคลากรในอนาคตโดยเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อ ท ด เท น ต่ า แ ห่ น ึ่ง ส ำ ค ัญ (Succession Planning) และการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation) เพื่ อ ก ร เติ บ โต ในอนาคต ๓) สวพส. เข้าสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล” ที่เหมาะสมกับองค์กร ๔) สวพส. มีฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงที่ใช้ประโยชน์ได้จริง และเข้าถึงง่าย และครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ๕) บุคลากรเป็น Smart office และมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ๖) บุคลากรและเกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ลดเวลาในการทำงาน และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม	ผลลัพธ์
	การปฏิบัติงาน ร้อยละ ๘๐ ๓. สำนักงาน ก.พ.ร. ๑) การจัดทำห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain: RC) ๒) การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ๓) การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) ๔๗๗.๔๙ คะแนน ๔) ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาด้านการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน		

3.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะทำให้การดำเนินงานของ สวพส. มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิบัติการของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) รวมทั้งแผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 8 ปี (พ.ศ. 2563 – 2570) ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และแผนต่าง ๆ ของ สวพส. รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัด รวมทั้งใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้บริหารในงบประมาณ พ.ศ. 2567 ต่อไป

ส่วนที่ 4 รายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

แผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

โครงการ/งาน/กิจกรรม	ผลผลิตของโครงการ	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินโครงการ	งบประมาณ (บาท)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ												หมายเหตุ
					ต.ค. 66	พ.ย. 66	ธ.ค. 66	ม.ค. 67	ก.พ. 67	มี.ค. 67	เม.ย. 67	พ.ค. 67	มิ.ย. 67	ก.ค. 67	ส.ค. 67	ก.ย. 67	
1. การวิจัยบนพื้นที่สูง	1. รายการยื่นขอจดทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 10 รายการ 2. ร้อยละของจำนวนงานวิจัยและ/หรือทรัพย์สินทางปัญญาที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 36.37	1. การวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง 2. การวิจัยเพื่ออนุรักษ์ พันธุ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง 3. การวิจัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูง และงานวิจัยเชิงนโยบาย 4. การพัฒนานักวิจัยและการบริหารงานวิจัย	1 ต.ค. 66 - 30 ก.ย. 67	42,463,000	-	-	13,115,900	-	-	3,371,930	4,803,790	4,763,110	5,351,100	4,570,960	4,806,800	1,679,410	
2. โครงการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูงในการขับเคลื่อนการพัฒนาตนเองและชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน	1. เกษตรกรได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง 83,000 ราย 2. จำนวนผู้นำชุมชนและผู้นำเกษตรกรที่เข้มแข็ง 820 ราย 3. ร้อยละของชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีความเข้มแข็งสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ร้อยละ 55 4. ร้อยละของกลุ่มบ้านเป้าหมายที่มีการจัดการที่ดินได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 50	1. การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพโดยระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทางเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) แก้ไขปัญหาความยากในพื้นที่ห่างไกล 2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสถาบันเกษตรกร 3. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. การพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่เฉพาะ 5. งานพัฒนาด้านการเรียนรู้ การสร้างเครือข่าย และการเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการพัฒนาบนพื้นที่สูง 6. การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน 7. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานบนพื้นที่สูง	1 ต.ค. 66 - 30 ก.ย. 67	251,394,200	8,517,200	16,463,300	18,006,000	18,992,200	12,933,500	20,193,340	42,510,780	51,999,910	22,521,440	18,908,650	10,705,060	9,642,820	
3. โครงการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาบนพื้นที่สูงและการให้บริการสังคม	1. จำนวนผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้งานโครงการหลวงโครงการพระราชดำริ การให้บริการวิชาการและการให้บริการสังคม 790,000 ราย 2. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือด้านการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ 5 เครือข่าย 3. จำนวนรางวัลหรือมาตรฐาน ด้านการจัดการท่องเที่ยวและบริการ การบริหารจัดการองค์กร 2 รางวัล/มาตรฐาน	1. พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตรองรับการเรียนรู้วิถีใหม่และเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เข้าสู่มาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากล 3. การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ 4. การพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ 5. การบริหารจัดการองค์กรเพื่อความยั่งยืน	1 ต.ค. 66 - 30 ก.ย. 67	126,356,000	9,072,600	5,308,600	7,596,500	6,433,200	8,495,400	7,345,700	14,648,300	19,122,100	25,354,200	10,011,700	8,272,900	4,694,800	
4. การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร	1. ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานแผนปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ ร้อยละ 92 2. องค์การผ่านการประเมินคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ 435 คะแนน 3. ร้อยละของบุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะ เป็นการพัฒนาบุคลากรสมรรถนะสูงให้พร้อมสูงการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ร้อยละ 58	การบริหารและพัฒนาองค์กร	1 ต.ค. 66 - 30 ก.ย. 67	55,488,500	4,902,800	4,214,700	5,663,000	4,230,400	5,729,200	4,927,200	5,594,400	6,033,100	4,099,500	3,987,300	3,176,100	2,930,800	
5. ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ		ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1 ต.ค. 66 - 30 ก.ย. 67	119,211,300	9,873,900	9,833,000	9,798,000	9,924,800	9,470,800	9,470,800	9,470,800	9,470,800	9,470,800	8,432,400	13,736,300	10,258,900	

แผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

โครงการ/งาน/กิจกรรม	ผลผลิตของโครงการ	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินโครงการ	งบประมาณ (บาท)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ											หมายเหตุ	
					ต.ค. 66	พ.ย. 66	ธ.ค. 66	ม.ค. 67	ก.พ. 67	มี.ค. 67	เม.ย. 67	พ.ค. 67	มิ.ย. 67	ก.ค. 67	ส.ค. 67		ก.ย. 67
6. แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล : โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล	1. ร้อยละของบุคลากรด้านดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการส่งเสริมและยกระดับงานด้านดิจิทัลของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลดิจิทัล ร้อยละ 75 2. บุคลากรที่เข้าอบรมต้องผ่านการอบรมตามเป้าหมายร้อยละ 100 3. ร้อยละของบุคลากรด้านดิจิทัลที่ได้รับการฝึกอบรมสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ร้อยละ 80	การพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล	1 ต.ค. 66 - 30 ก.ย. 67	511,700							127,700	192,000	192,000				
รวมงบประมาณ				595,424,700	32,366,500	35,819,600	54,179,400	39,580,600	36,628,900	45,308,970	77,155,770	91,581,020	66,989,040	45,911,010	40,697,160	29,206,730	